

Nachtmerrie in nachtclub

Bloedige aanslag op Nieuwjaarsnacht

TURKIJE ‘Met de beste wensen van IS.’ Zo zou een cynicus de aanslag kunnen omschrijven die voor de feestende menigte in een exclusieve nachtclub in Istanbul een hoopvol begin van 2017 in een nachtmerrie veranderde. Zeker 39 mensen overleefden de kogelregen niet, tientallen anderen raakten gewond. De dader wist in de chaos te ontkomen.

Club Reina aan de oevers van de Bosporus was een gewilde uitgaansgelegenheid voor rijke buitenlanders en leden van de Turkse jetset. In de vroege uurtjes van 1 januari waren er zeker zeshonderd mensen aanwezig. Onder hen de Turkse profvoetballer Sefa Boydas: ‘We gingen net zitten, toen we bij de deur een hoop stof en rook zagen. Ik hoorde schoten.’ Boydas wist zich in de paniek, waarbij mensen dwars over getroffen mede-bezoekers heen renden, een weg naar buiten te banen. Zijn flauwgevallen vriendin sleepte hij mee op zijn rug.

Onder de bezoekers die het leven lieten waren twaalf Turken (*boven*, foto’s en bloemen bij de nachtclub) en 27 buitenlanders, voornamelijk uit Arabische landen.

Klopjacht

De aanslag werd opgeëist door Islamitische Staat als wraak voor de Turkse militaire operaties tegen de terreurbeweging in Syrië. In een verklaring van IS werd de Turkse president Recep Tayyip Erdogan afgeschilderd als schoothondje van de westerse ‘kruisvaarders’. Boven-

dien zag IS gelegenheden als *Club Reina* als oorden des verderfs omdat er alcohol werd geschonken; viering van Oud en Nieuw gold eveneens als onislamitisch omdat het een heidens ritueel zou zijn. Op 16 januari wist de Turkse politie na een intensieve klopjacht de vermoedelijke dader van de uiterst professioneel uitgevoerde aanslag op te pakken. Het ging om de uit Oezbekistan afkomstige Abdulkadir Masharipov, een in Afghanistan en Pakistan getrainde terrorist die inderdaad in naam van IS zou hebben gehandeld. ❖

6

01.01 EU

na Slowakije wordt Malta voor de eerste keer halfjaarlijkse voorzitter van de Europese Unie

01.01 Nederland

48 arrestaties nadat in Amersfoortse wijk De Koppel jongeren politie met vuurwerk bekogelen

02.01 Groot-Brittannië

in Londen wint Michael van Gerwen wereldtitel darts door titelhouder Gary Anderson te verslaan

03.01 Groot-Brittannië

nog voor start onderhandelingen over Brexit stapt Ivan Rogers op als toponderhandelaar

04.01 Filippijnen

moslimrebellens bevrijden 158 gedetineerden uit gevangenis in zuiden

Bloedbad in gevangenis

Bendes raken onderling slaags

BRAZILIË Een orgie van geweld. Een andere term was er niet voor het oproer dat zich op 1 en 2 januari voerde in een gevangenis ten noorden van de stad Manaus in de Braziliaanse deelstaat Amazonas. Toen de rust na vijftien uur eindelijk was weergekeerd, werden er zo'n zestig doden geteld. Sommige slachtoffers waren verkoold, andere onthoofd.

Het was het bloedigste incident in een Braziliaanse gevangenis sinds 1992, toen bij een oproer in een penitentiaire inrichting in de deelstaat São Paulo meer dan honderd gevangenen omkwamen. Sindsdien waren er regelmatig geweldsexplosies geweest, onder meer in de grootste gevangenis van de noordelijke stad Boa Vista. Daar ontsnapten op 17 oktober 2016 leden van de machtigste bende van São Paulo uit hun cellen om medegevangenen van een concurrerende bende uit Rio de Janeiro te lijf te gaan.

Ontoereikend

De mannen uit São Paulo, behorende tot het Eerste Commando van de Hoofdstad, vermoordden tien bendeleden uit Rio. De wraak van de getroffen bende – het Rode Commando – liet niet lang op zich wachten. Een dag later werd in een andere gevangenis brand gesticht in een cel waar bendeleden van het Eerste Commando lagen te slapen; acht van hen verbrandden levend. Ook in Manaus ging het om rivaliteit tussen twee criminele organisaties: een daarvan weer het Eerste Commando, de andere een bondgenoot van het Rode Commando. Door de erbarmelijke toestanden in het Braziliaanse gevangeniswezen kon vaak al het minste of geringste

tot een geweldsexplosie leiden. De meer dan 600.000 gevangenen in het land zaten dicht op elkaar gepakt in cellen die daar niet op berekend waren. Bovendien was de hoeveelheid bewakers volstrekt ontoereikend voor zoveel gevangenen, wat ertoe leidde dat criminelen dikwijls de vrije

hand hadden. Het geweld ging dan ook door. In de weken na het bloedbad in Manaus (*midden* familieleden wachtend op nieuws) sloeg ook in andere gevangenis de vlam in de pan (zoals in Natal, *onder*): het dodental liep hier op tot boven de dertig. ❖

05.01 Turkije

twee doden door ontploffing autobom bij gerechtshof van Izmir

‘Mighty Mike’ weer wereldkampioen

Darter Michael van Gerwen al hele seizoen ongenaakbaar

GROOT-BRITANNIË Met de gebruikelijke oerkreet vierde Michael van Gerwen zijn (tweede) wereldtitel (*onder*). Op 2 januari versloeg hij in de finale titelverdediger Gary Anderson met 7-3. Met minder dan de zege had de 27-jarige Brabander ook geen genoeg genomen.

Michael van Gerwen gold vooraf als de uitgesproken favoriet voor het door de dartbond PDC georganiseerde kampioenschap. De voorgaande 25 toernooien had hij allemaal op zijn naam geschreven. Hij verbeterde daarmee het record van de legendarische Phil Taylor. Van Gerwen gros-

sierde inmiddels niet alleen in zeges, maar ook in bijnamen: Shrek, het groene monster, de sloopkogel, de Lionel Messi van het darten.

Records

Dat er op ‘Mighty Mike’ geen maat stond, bleek ook tijdens het WK. Hoewel hij voor zijn doen matig begon, eindigde hij in stijl. In een zinderende halve finale versloeg hij zijn zeer sterk spelende landgenoot Raymond van Barneveld. De 49-jarige Haagse darter gooide een gemiddelde van 109,34 – en daarmee had nog nooit een speler op een WK verloren. Maar Van Gerwen deed het nog beter: met een gemiddelde van 114,05 punten per drie pijltjes verpulverde hij opnieuw een record van Taylor, die op het WK in 2002 tot 111,21 was gekomen. In de finale waren Van Gerwen en ‘The Flying Scotsman’ Anderson, de wereldkampioen van 2015 en 2016, aanvankelijk redelijk aan elkaar gewaagd. Maar halverwege de wedstrijd zette de kale Brabander een demarrage in, die alleen werd verstoord door een toeschouwer die plotseling het podium opliep en er met de kampioensbeker vandoor probeerde te gaan. Van Gerwen was daardoor even uit zijn ritme, maar sloeg uiteindelijk toe met een worp in de bulls-eye. Daarmee won hij zijn tweede wereldtitel: in 2014 was hij ook al de beste geweest. En het smaakte naar meer. Dat hij Taylor met zijn 16 wereldtitels zou kunnen overtreffen, leek onwaarschijnlijk. Maar Van Gerwen zat daar niet mee: ‘De grootste speler aller tijden is Phil Taylor, maar ik ben de beste.’ ❖

06.01 VS

zeker vijf doden bij schietpartij op vliegveld van Fort Lauderdale, Florida

Afbrokkelende ijsvlaktes

Verontrustende berichten uit de poolgebieden

ANTARCTICA De scheur was al eerder gesignaleerd, maar nieuwe opnames maakten begin januari duidelijk dat die steeds sneller breder werd (*boven*). Het was nog slechts een kwestie van tijd voor de zogeheten Larsen C-ijsplaat van de oostkant van het Antarctische schiereiland zou afbreken.

Al eerder waren grote ijsplaten losgeraakt: in 1995 Larsen A en in 2002 Larsen B. De derde plaat van het naar de Noorse ontdekkingsreiziger Carl Anton Larsen (1860-1924) vernoemde schiereiland vertoonde al een paar jaar barsten, maar eind 2016 leek het proces ineens te versnellen. In juli scheurde het gebied ter grootte van Noord-Brabant af en kwam in de Zuidelijke Oceaan terecht, waar het langzaam maar zeker zou smelten. De accelererende afbrokkeling van de Zuidpool was een rechtstreeks gevolg van de opwarming van de aarde. De uitstoot van broeikasgassen door de mens had ook ernstige conse-

quenties aan de andere kant van de planeet. Uit het Noordpoolgebied (waar de temperatuur al sneller steeg dan elders op aarde) kwamen verontrustende berichten, met name over de dunner wordende ijslaag – een proces dat eveneens steeds sneller leek te gaan.

Onomkeerbaar

Een van de gevolgen was dat er steeds meer en vooral andere algensoorten gesignaleerd werden, met alle negatieve gevolgen voor de voedselketens van dien. Bovendien werd duidelijk dat het smelten van gletsjers langs de kust bij Groenland sinds het

einde van de 20e eeuw onomkeerbaar was geworden: ze groeiden niet zoals voorheen het geval was 's winters (gedeeltelijk) weer aan.

Door al die veranderingen zou de Noordelijke IJszee veel sneller dan aanvankelijk gedacht grotendeels ijsvrij zijn – wellicht al rond 2040. Ook meenden wetenschappers dat de luchtcirculatie boven de Noordpool, eveneens ten gevolge van de grotendeels door de mens veroorzaakte klimaatverandering, veranderd was. Dit zou bijdragen aan extremer weer elders op aarde, zoals langdurige hittegolven, eindeloze droogte en zware overstromingen. ❖

07.01 Syrië

zeker 43 doden door tot ont-ploffing gebrachte vrachtwagen met olie bij rechtbank in Azaz

08.01 Israël

zeker vier militairen komen in Jeruzalem om het leven als Palestijn met truck op hen inrijdt

09.01 Filippijnen

president Duterte tekent overeenkomst voor verstrekking gratis voorbehoedsmiddelen aan vrouwen

10.01 Marokko

verbod op productie en verkoop van boerka en niqaab vanwege 'veiligheidsrisico'

10.01 VS

Dylann Roof krijgt doodstraf voor doodschietsen negen zwarte kerkgangers in Charleston in 2015

Gepeste scholier pleegt zelfmoord

Ook slachtoffer van *sexting* slaat hand aan zichzelf

NEDERLAND Hij droomde van vloggen op YouTube, van zingen en van een mooi leven. Maar hij kon niet verder. Dat schreef Tharukshan Selvam in een afscheidsbrief aan zijn familie. Op 8 januari pleegde hij zelfmoord. Volgens zijn familie was de 15-jarige scholier uit Heerlen slachtoffer van pesterijen.

De dag waarop Tharukshan uit het leven stapte, was niet toevallig gekozen: het was aan het einde van de kerstvakantie. Hij wilde niet meer terug naar school, uit angst voor zowel fysiek als online pestgedrag. Duidelijk werd dat hij op sociale media voortdurend werd lastiggevallen, beledigd en bedreigd. Een maand eerder had hij ook al een zelfmoordpoging gedaan, maar die

was tijdig ontdekt. Vervolgens waren politie, huisarts, zorginstellingen en zijn school, het Grotius College, ingeschakeld. Die konden een tweede, geslaagde poging echter niet voorkomen. Tot woede van zijn familieleden: zij meenden dat school en instanties te weinig hadden gedaan. Een half jaar later concludeerden ook de samenwerkende jeugdinspecties dat de zorg aan Tharukshan onvoldoende was geweest.

Groepsdruk

Inmiddels waren er op internet allerlei dreigementen geuit aan het adres van de school en de (vermeende) pesters. Op 15 januari werd in Heerlen een stille tocht gehouden ter nagedachte-nis aan Tharukshan (*onder*). Een andere vorm van cyberpesten,

sexting, zette een maand later de 14-jarige Onur Cucu uit Enschede eveneens aan tot zelfmoord. Een naaktfoto van hem was door twee meisjes op Instagram gezet en Onur kon de schaamte daarover niet verdragen.

Het maken en via sociale media versturen van seksueel getinte foto's nam onder jongeren steeds meer toe. Het was een vorm van online experimenteren met seks en relaties. Meestal gebruikten ze daarbij het vluchtige Snapchat, maar ook dat was niet zonder gevaar voor (ongewenste) verdere verspreiding. Daarom werd het belang benadrukt van goede voorlichting aan pubers, die de gevolgen van hun handelen (onder groepsdruk en/of onzekerheid) vaak nog niet goed konden overzien. ♦

Nooddijk achter kapotte stuw

Aanvaring bij Grave zorgt voor langdurige problemen

NEDERLAND Twaalf dagen deed Rijkswaterstaat erover om een noodoplossing te bedenken. Uiteindelijk werd, op 10 januari, besloten met rotsblokken een tijdelijke waterkering aan te leggen achter de kapotgevaren stuw bij Grave. Daarna kon het scheepvaartverkeer op de Maas langzaam maar zeker weer op gang komen.

Een Duits binnenvaartschip dat het gevaarlijke benzeen vervoerde, was op 29 december in dichte mist tegen de stuw onder de John S. Thompson-brug gebotst. De gevolgen waren groot: door de beschadiging zakte het waterpeil in de Maas en het Maas-Waalkanaal in korte tijd zo'n drie meter. Scheepvaartverkeer was niet meer mogelijk. Tientallen binnenscheepen kwamen vast te zitten en andere vaartuigen moesten enorme, vaak dagen durende omwegen maken. Nabijgelegen woonboten vielen droog (*boven*), raakten beschadigd en waren tijdelijk onbewoonbaar.

Onder eigenaren van de woonboten klonk gemor omdat ze te laat waren gewaarschuwd, waardoor ze hun onderkomen niet meer hadden kunnen verplaatsen.

Schoonmaak

Ook was de sluis bij het verderop gelegen Heumen te laat gesloten, waardoor het water meer was gezakt dan had gehoeven. Rijkswaterstaat had echter na de aanvaring eerst gekeken of het kankerverwekkende benzeen was vrijgekomen. Pas toen dat niet het geval bleek te zijn, kon verdere actie worden ondernomen.

Al snel was duidelijk dat reparatie van de zwaar beschadigde stuw lang zou gaan duren. Daarom werd een noodoplossing gezocht en gevonden. De afhandeling van de schade leek eveneens werk van lange adem te worden, zeker toen in maart duidelijk werd dat de Duitse rederij slechts in beperkte mate aansprakelijk kon worden gesteld. Ondertussen was van de nood een deugd gemaakt: de deels drooggevalen bodem van de beide waterwegen kon grondig worden schoongemaakt en van allerlei wrakstukken en rotzooi worden ont-daan. ❖

11.01 IJsland

na drie maanden vormt Bjarni Benediktsson (Onafhankelijkheidspartij) een coalitieregering

12.01 Polen

oppositie beëindigt na drie weken bezetting parlement uit protest tegen regeerstijl PiS

13.01 Gambia

Afrikaanse Unie stelt ultimatum aan president Jammeh, die weigert af te treden

14.01 Brazilië

tientallen doden bij rellen in gevangenis in deelstaat Rio Grande do Norte

15.01 Bahrein

protestdemonstraties na executie van drie van bom-aanslag verdachte sjiieten

‘Elphi’ eindelijk geopend

Concertgebouw veel duurder dan begroot

DUITSLAND Ruim tien keer te duur en ruim zes jaar te laat. De bouw van de nieuwe concertzaal in Hamburg was voortdurend geplaagd door geruzie, protesten en stakingen. Maar op 11 januari vond dan eindelijk het langverwachte openingsconcert plaats in de nieuwe Elbphilharmonie.

Als een schip in de haven. Zo torende het 110 meter hoge gebouw boven het water van de Elbe uit (*boven*). Het ontwerp van de Zwitserse architecten Jacques Herzog en Pierre de Meuron kostte een paar centen – uiteindelijk 866 miljoen euro om precies te zijn – maar dan had je ook wat: ‘Elphi’ bevatte niet alleen een grote en een kleine concertzaal, maar ook appartementen, een hotel en een voor iedereen toegankelijke Plaza, die uitzicht bood over haven en stad. Het geheel was gebouwd boven op een oud, bakstenen pakhuis. Maar het ging toch vooral om de

grote concertzaal. Die bood plaats aan 2.100 mensen, gezeten rondom het podium. De golvende wanden en balkons waren bekleed met zandkleurige gipsplaten waarin, vanwege de akoestiek, vuistgrote putten van verschillende afmetingen waren aangebracht. Eveneens om het geluid goed te geleiden, was aan het plafond een ufoachtige klankweerkaatser opgehangen. Dit alles volgens een plan van de vermaarde Japanse akoesticus Yasuhisa Toyota. Op het openingsconcert ging de aandacht vooral uit naar de akoestiek. Het gevarieerde programma werd

geopend met *Die Geschöpfe des Prometheus* van Ludwig van Beethoven, gespeeld door het huisorkest: het NDR Elbphilharmonie Orchester.

Opluchting

Al bij de eerste klanken werd duidelijk dat de nagalm niet te kort en niet te lang was. Verder klonk er muziek van onder meer Benjamin Britten, Olivier Messiaen en een nieuwe compositie van Wolfgang Rihm. De reacties waren over het algemeen lovend – tot opluchting van alle betrokkenen. Hamburg had er een duur maar beeldbepalend gebouw bij. ❖

Vluchtelingen in de kou

Uitzichtloze toestanden op Lesbos en in Belgrado

GRIEKENLAND/SERVIE De afvoerputjes van het Europese vluchtelingenbeleid. Zo werden het beruchte opvangkamp Moria op Lesbos en de vervallen loodsen rond het station van de Servische hoofdstad Belgrado omschreven. Door sneeuw en vrieskou bereikte de situatie op 12 en 13 januari voor de duizenden die daar noodgedwongen verbleven een dramatisch dieptepunt.

Het kamp Moria op Lesbos was in 2015 opgezet als registratiekamp, waar mensen die de risicovolle oversteek vanuit Turkije hadden gemaakt hooguit enkele dagen zouden verblijven alvorens verder te trekken richting West- en Noord-Europa. Maar na de deal tussen de EU en Turkije en de herijking van het Europese vluch-

telingenbeleid in maart 2016, was het kamp veranderd in een locatie waar zo'n 4.800 asielzoekers maandenlang hun procedure moesten afwachten – zonder dat de voorzieningen gelijke tred hadden gehouden. Dat had al eerder als gevolg van extreme hitte en overvloedige regenval tot mensonwaardige situaties geleid. Maar de winterse storm die het Griekse vakantie-eiland op 12 januari trof, spande in dit opzicht de kroon. Tenten werden weggevaagd en het terrein werd bedolven onder een laag sneeuw.

Beschamend

Zo mogelijk nog nijpender was de situatie van de circa duizend migranten die in de ijzige vrieskou moesten zien te overleven rond het station van Belgrado (*onder*). Het waren veelal

jonge mannen uit Pakistan en Afghanistan. Voor hen was geen plaats in de officiële opvang omdat vrouwen en kinderen daar voorrang kregen of omdat zij de normale procedures wilden mijden en hun hoop hadden gevestigd op mensensmokkelaars om illegaal een land als Duitsland binnen te komen. Gehuld in een grijze deken tegen de kou stonden zij in lange rijen voor de enige maaltijd van de dag, bereid door vrijwilligers. Makkelijke oplossingen voor de vluchtelingen- en migratiestromen in Europa waren er niet. Maar voor een werelddeel dat altijd klaarstond om verre buitenlanden de les te lezen over mensenrechten, was het een beschamende situatie. Hypocrisie leek een van de kernwaarden van de Europese Unie te worden. ❖

Hotel bedolven

Aardbevingen veroorzaken fatale sneeuwlawine

ITALIË Als een kaartenhuisje. Hotel *Rigopiano* in de gemeente Farindola werd op 18 januari door een verwoestende sneeuwlawine letterlijk van de aardbodem geveegd (*onder*). De gevolgen waren dramatisch; de vragen talrijk.

Het had in de Abruzzes al dagenlang hevig gesneeuwd. Toen een reeks redelijk zware aardbevingen Midden-Italië deed schudden, kwam de witte massa in beweging. Met grote snelheid stortte de lawine zich op het vier verdiepingen tellende hotel, dat volledig werd platgedrukt. Het drama kostte aan 29 mensen het leven, zowel hotelgasten als personeel. Er waren elf overlevenden, onder wie vier kinderen.

Koffers

Door de sneeuwval waren de wegen rondom het viersterrenhotel onbe-

gaanbaar geworden, waardoor de vakantie van de hotelgasten al in het water dreigde te vallen. Toen bovendien de aarde begon te beven, hadden de meeste gasten hun koffers gepakt om te vertrekken. Dat kon niet omdat sneeuwschuivers kapot waren en er gewacht moest worden op hulp. Voordat die kwam, stortte de lawine zich met donderend geraas op het pand.

Een gast en een medewerker waren op dat moment toevallig buiten en sloegen alarm. De barre winterse weersomstandigheden belemmerden echter de hulpverlening enorm. Het

duurde dagen voordat duidelijk werd wat de gevolgen waren. Uiteindelijk werden negen mensen en drie puppies levend uit de restanten van het pand gehaald. Voor de overige aanwezigen kwam iedere hulp te laat. Nadat de schade was opgemaakt, kwamen de vragen. Waarom was het hotel gebouwd op een plek die relatief gevaarlijk was? Waarom was het hotel na de lawinewaarschuwing niet onmiddellijk ontruimd? Waarom was de weg naar het hotel niet volgens de voorschriften sneeuwvrij gehouden? Het Openbaar Ministerie stelde een onderzoek in. ❖

Despoot verdreven

Jammeh legt zich noodgedwongen neer bij verkiezingsnederlaag

GAMBIA Gaat-ie wel of gaat-ie niet? Dat was de inzet van een slepende politieke crisis in het West-Afrikaanse Gambia. De in december bij de verkiezingen verslagen despoot Yahya Jammeh wong zich in allerlei bochten om toch vast te houden aan de macht. Pas nadat troepen van het regionale samenwerkingsverband Ecowas hadden geïnterveneerd ten faveure van verkiezingswinnaar Adama Barrow, koos hij op 21 januari eieren voor zijn geld.

De excentrieke Jammeh was in 1994 als jonge militair via een staatsgreep aan de macht gekomen. Sindsdien was keihard optreden tegen alles wat die macht bedreigde speerpunt van zijn beleid geweest. De verrassing was dan ook groot toen Jammeh na de verkiezingen van 1 december 2016 zijn nederlaag erkende. Maar toen de verslagen dictator beseftte dat de macht ook zijn verzekeringspolis was tegen vervolging voor de vele mensenrechtenschendingen onder zijn bewind, vocht hij de uitslag alsnog aan en weigerde op te stappen. Dat Jammeh uiteindelijk door de knie-

en ging, was vooral de verdienste van het West-Afrikaanse samenwerkingsverband Ecowas. De vijftien hierin verenigde landen hadden het gehad met het wispelturige gedrag van de Gambiaanse president. Bovendien zagen de West-Afrikaanse leiders de politieke crisis in het kleine Gambia als een uitgelezen kans om hun steun aan democratische machtswisselingen te onderstrepen. En dus werd er intensief bemiddeld en toen dat niet hielp met interventie bedreigd. De 51-jarige Jammeh ging (boven), maar kreeg in zekere zin toch wat hij wilde. Over de rode loper, onder de

klanken van een brassband en met rijkelijk gevulde koffers, mocht de gevallen dictator per vliegtuig de wijk nemen naar Equatoriaal Guinee.

Uitdaging

Jammeh's opvolger Barrow werd vijf dagen later door een enthousiaste menigte ingehaald in de Gambiaanse hoofdstad Banjul (onder). Maar als buitenstaander zonder politieke ervaring en vertegenwoordiger van een brede en sterk verdeelde oppositiecoalitie, zou het voor hem niet eenvoudig zijn de hooggespannen verwachtingen waar te maken. ❖

20.01 Italië

zestien inzittenden Hongaarse schoolbus vinden dood bij ongeluk nabij Verona

Omstreden start omstreden president

Ophef over inreisverbod moslimlanden en andere decreten

VS Dat Donald Trump een unieke president was, bleek al op dag één van zijn ambtstermijn. Zijn inauguratie op 20 januari (*onder*) trok volgens de 45e president van de Verenigde Staten ‘de allermeeeste bezoekers ooit’. Schattingen van onafhankelijke waarnemers, beelden van de locatie en gegevens van de metro van Washington lieten echter een andere werkelijkheid zien: Trump (*rechtsboven*, rechts) legde het ruim af tegen zijn voorganger Barack Obama (*rechtsboven*, links). Maar dat waren volgens de kersverse president leugens van de media.

Door de onverwachte overwinning van Trump bij de verkiezingen van november 2016 waren de politieke – en culturele – tegenstellingen in de Verenigde Staten verder verscherpt. Voor zijn aanhangers was Trump met zijn imago van buitenstaander en ‘deal-maker’ en zijn mantra van ‘America First’ een geschenk uit de hemel. Voor veel progressieve Amerikanen was hij een regelrechte nachtmerrie. Zij konden het gewoon niet accepteren

dat iemand met de denkbeelden en de stijl van ‘The Donald’ hun land de komende vier jaar zou vertegenwoordigen. Afkeer en protest vergezelden zijn presidentschap als een schaduw. Dat protest begon al daags na de inauguratie met een Vrouwenmars in tal van Amerikaanse steden – en ook in diverse steden elders in de wereld. Begonnen als een geschokte oproep van een gepensioneerde advocate op Hawaï, was het idee al snel

omarmd door progressief Amerika. De opkomst op 21 januari was dan ook groot. In Washington waren minstens een half miljoen mensen op de been (*rechtsmidden*) en in New York werd het aantal deelnemers op 400.000 geschat. Ook in steden als Los Angeles, Chicago en Boston namen meer dan honderdduizend mensen deel aan de demonstraties. Die gingen overigens over meer dan alleen bescherming van vrouwenrechten. De vaak

